

ITS novice december 2013

Uvodnik

Spoštovani člani S-ITS,

pred vami je zadnja letošnja številka S-ITS novic. Konec leta je tudi čas za hiter pogled nazaj in naprej, kje smo bili in bomo v ITS Slovenije aktivni. Poleg same promocije inteligentnih transportnih sistemov v Sloveniji, elektronskih novic s področja ITS, sodelovanja v Network of ITS Nationals smo drugič samostojno organizirali mednarodni simpozij ISEP 2013 v Ljubljani, z usmerjeno temo »ITS in Real-Time«, ki je bil uspešen iz vseh vidikov. Člani smo se v letošnjem letu udeležili strokovne ekskurzije in izmenjave izkušenj s kolegi iz Hrvaške. S svojimi izkušnjami nudimo podporo nekaterim evropskim projektom, na primer RITS-Net in SEE-ITS, sodelujemo pa tudi pri določanju prioritet uvajanja ITS v Sloveniji v okviru Strategije razvoja ITS do leta 2020. Skupaj z ERTICO-ITS Europe smo podpisali dogovor o sodelovanju in promociji ITS evropskega kongresa, ki bo v Helsinkih v letu 2014, intenzivno pa se pripravljamo na ISEP 2014, kjer vas vabimo, da prispevate k kvaliteti ali z referati vašega dela ali pa kot sponzorji simpozija.

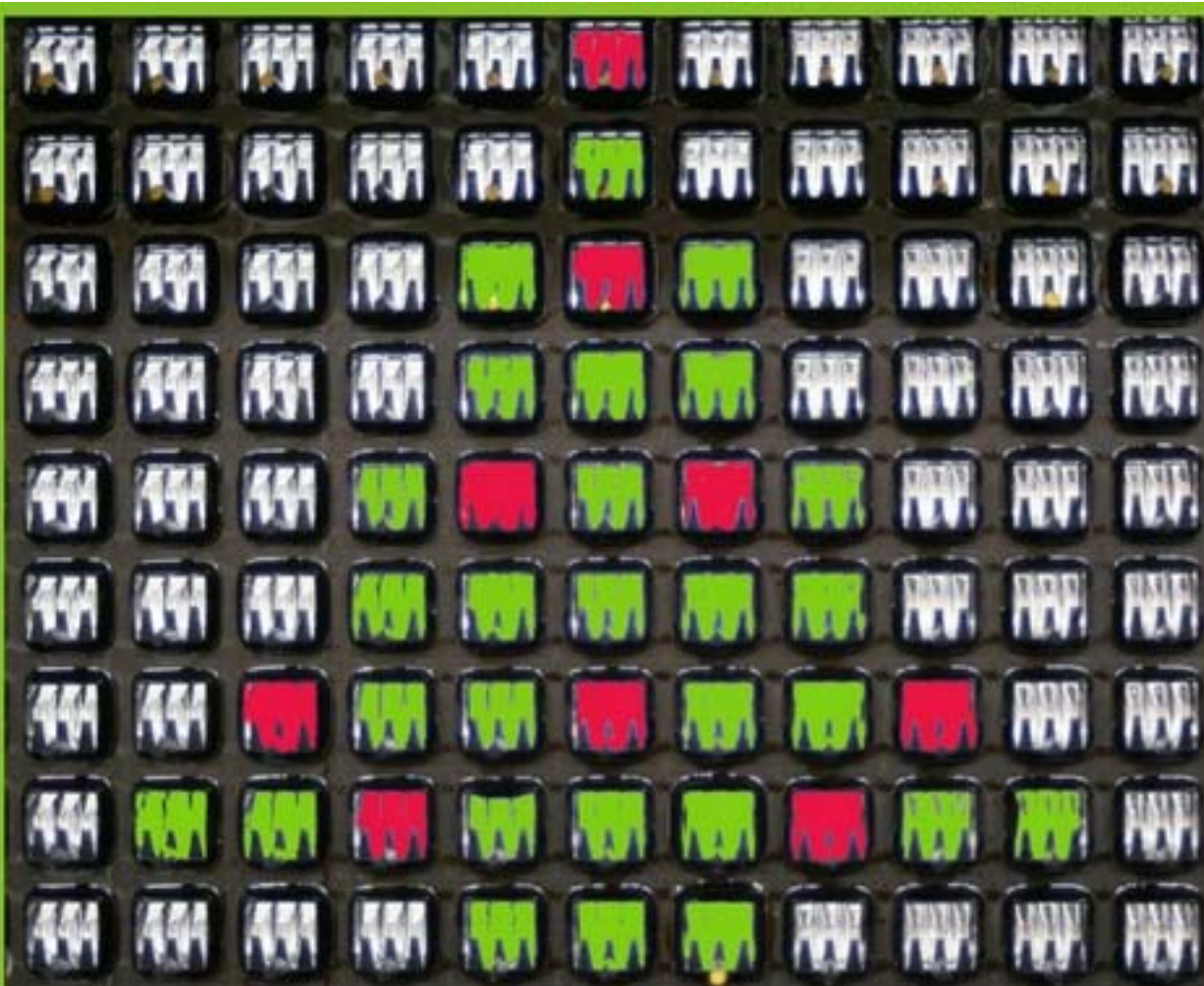
V kolikor ima vaša organizacija v svoji paleti zanimiv produkt ali ste v zadnjem času izvedli projekt, ki bi ga radi predstavili ostalim članom S-ITS, prosim posredujte več informacij na društveni naslov info@sits.si. Enako velja, če imate zanimivo ITS novico, ITS idejo in ITS komentar.

Sicer pa vam ob koncu letu želim vesel december, mirne prihajajoče praznike, veliko sreče in zdravja ter obilico delovnih uspehov v prihajajočem letu. In seveda, prijetno branje novic.

Lep pozdrav,

Robert Rijavec
Predsednik S-ITS

**Vesele praznike ter srečno novo leto
S-ITS, Slovensko društvo ITS**

**Merry Christmas and a Happy New Year
S-ITS, Slovenian ITS Association**

S-ITS

Novice članov društva S-ITS

SEE-ITS: Inteligentni transportni sistemi v jugovzhodni Evropi

SEE-ITS je mednarodni projekt, s ciljem k spodbujanju sodelovanja, usklajevanja in interoperabilnosti med izoliranimi inteligentnimi transportnimi sistemi (ITS) v JV Evropi. Razvoj in implementacija ITS v tem območju je namreč podvržena direktivi ITS v Evropski Uniji, (2010/40/EU), ki ima za cilj postaviti okvir za uvajanje ITS na področju cestnega prometa in postaviti vmesnike za druge načine prometa.

Glavni namen projekta je stimulirati interoperabilno rabo ITS za potrebe upravljanja cestnega prometa na transnacionalni, regionalni in lokalni (mestni/predmestni) ravni. Rezultati projekta bodo določili srednjeročne in dolgoročne strateške in operative okvire za institucionalno ter operativno integracijo ITS v državah JV Evrope.

Glavna področja, ki bodo pokrita s projektom ITS v JV Evropi so:

- optimalna raba podatkov o cestah, prometu in potovanjih;
- kontinuiteta storitev ITS za potrebe upravljanja potniškega in tovornega prometa;
- aplikacije cestne varnosti in zaščite ITS;
- povezovanje vozil s prometno infrastrukturo.

V okviru projekta trenutno poteka 7 ciljnih ITS demonstracij, na podlagi katerih se bodo ocenile koristi in vplivi usklajenih in interoperabilnih uvajanj ITS na celotnem območju jugovzhodne Evrope. SEE-ITS želi vzpostaviti stalni okvir sodelovanja za ITS storitve v JV Evropi, s pomočjo strokovnih skupin in zainteresiranih deležnikov, kot tudi z organizacijo tematskih delavnic in konferenc v Grčiji, na Madžarskem, v Bolgariji in Romuniji.

Partnerji projekta:

- Vodilni partner: Center za raziskave in tehnologijo Hellas - grški Inštitut za promet (CERTH-HIT), Grčija
- Patras Občinsko podjetje za načrtovanje in razvoj S.A. (ADEP S.A.), Grčija
- AustriaTech – Zvezna agencija za tehnološke ukrepe d.o.o., Austria
- Hungarian Transport Administration (HTA), Madžarska
- Bulgarian Association Intelligent Transport Systems (ITS Bulgaria), Bolgarija
- ITS Romania, Romania
- Univerza v Ljubljani (UL), Slovenija
- Inštitut za transport in logistiko (ITL), Italija

Pridruženi strateški partnerji:

- Hellenic Intelligent Transport Systems (ITS Hellas), Grčija
- ITS Hungary Association (ITS Hungary), Madžarska
- Italian ITS Association (TTS Italia), Italija
- Albanian Association of Urban Transport (SHKTQ), Albanija
- Fakulteta prometnih znanosti, Univerza v Zagrebu (FPZ), Hrvaška

Projekt se financira v okviru programa transnacionalnega sodelovanja v jugovzhodni Evropi za sodelovanje, tretja prednostna naloga: Izboljšanje dostopnosti, področje: Razvoj strategij za premagovanje "digitalnega razkoraka".

Prikaz delnih rezultatov in vmesna poročila, ki so pripravljena v prvem letu se nahajajo na spletni strani www.seeits.eu.

Mestna občina Kranj nadaljuje z implementacijo sistema video detekcije za razpoznavanje karakteristik prometnega toka v križiščih

Naš član, podjetje Traffic design d.o.o. iz Ljubljane, v sklopu projekta reambulacije krmilnih programov in nadgradnje krmilnikov semaforiziranih križišč na cesti Staneta Žagarja in delu Oldhamske ulice v Kranju, nadaljuje z vzpostavitvijo sistema video detekcije. Sistem video detekcije s pomočjo procesiranja video slike zagotavlja vhodne podatke semaforskemu krmilniku z namenom prometno odvisnega krmiljenja glavne kranjske prometne žile, ki se razteza od Mercator centra do glavne mestne bolnišnice.

Mestna občina Kranj se zaveda pomembnosti obnavljanja prometne infrastrukture in je v zadnjem letu namenila velik del sredstev za posodabljanje obstoječe infrastrukture. Sem spada tudi izvedba sistema video detekcije. Video detekcijski sistemi so lahko poceni in učinkovita alternativa za induktivne zanke v križiščih. Z eno samo centralno nameščeno video detekcijsko kamero lahko pokrijemo več pasov ene smeri v križišču. Prav tako lahko na enem pasu postavimo več virtualnih detektorjev.

Več informacij na temo uporabe video detekcije v križiščih dobite na info@traffic-design.si oz. na spletni strani www.traffic-design.si.

DARS objavil seznam izmerjenih vozil za nov cestninski razred

Na DARSu so objavili seznam izmerjenih vozil, ki od začetka decembra sodijo v novi cestninski razred 2B. V cestninski razred 2B so uvrščena dvosledna motorna vozila z višino vozila nad prvo osjo 1,30 metra ali več, katerih največja dovoljena masa ne presega 3500 kilogramov, s priklopnim vozilom ali brez njega. Za letno vinjeto za vozila, ki so razvrščena v cestninski razred 2B, bo treba odšteti 220 evrov, za mesečno 80 evrov in tedensko 40 evrov.

Na območju avtocestne baze v Ljubljani DARS še vedno opravlja meritve vozil z ustrežno certificirano merilno napravo.

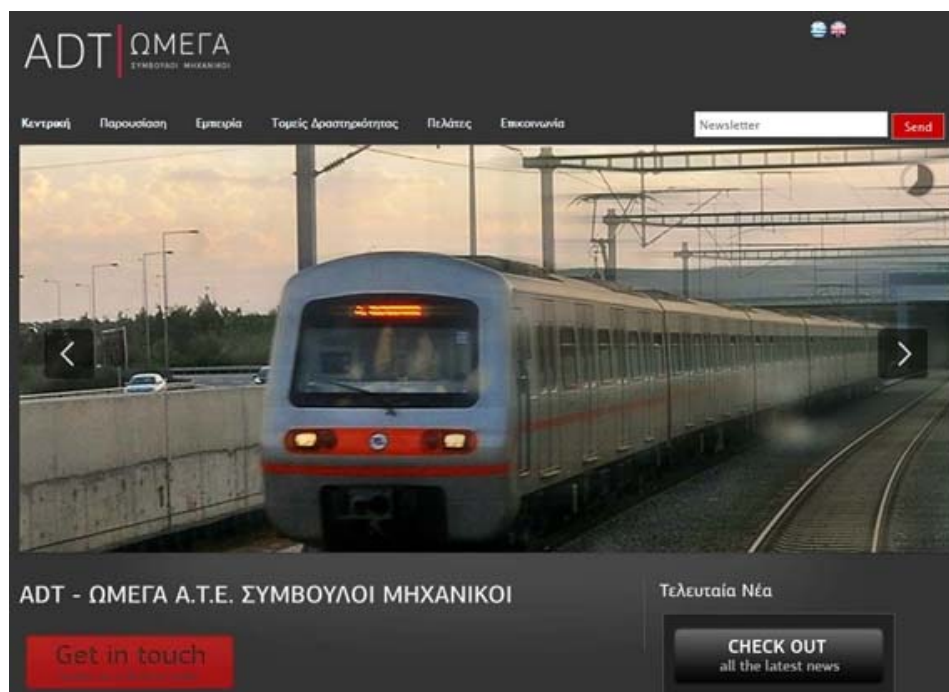
Seznam teh vozil je objavljen na [tej povezavi](#).

Nova železniška proga v Saudski Arabiji projektirana s programsko opremo Ferrovia

Projektantsko podjetje ADT Omega iz Aten se je odločilo za nakup celotnega paketa programske opreme CGS plus, ki poleg Ferrovia vključuje še programa Plateia in Aquaterra in omogoča obdelavo različnih infrastrukturnih objektov v enotnem programskem okolju oz. znotraj ene risbe. Tako združeni paketi programske opreme CGS plus predstavljajo vse pomembnejši prodajni artikel tako na tujih trgih kot tudi doma.

ADT Omega je eno največjih projektantskih podjetij v Grčiji: poleg velikih infrastrukturnih objektov doma projektira tudi velike cestne in železniške odseke v tujini, predvsem v Makedoniji, Bolgariji in Turčiji. Pred kratkim je bilo uspešno tudi na razpisu za nov, 107 km dolg odsek dvotirne železniške proge za hitrost do 250 km/h med mestoma Jubail in Dammam v Saudski Arabiji. Med številnimi programskimi rešitvami, ki so jih v podjetju temeljito preverili in testirali, je bila programska oprema Ferrovia najuspešnejša prav zaradi prilagodljivosti različnim standardom, podpori velikim projektnim nalogam in enostavne uporabniške izkušnje (uporabniški vmesnik, način obdelave projektirane proge).

Novi avtomatski parkirni sistemi v Ljubljani

Podjetje Traffic design je v jesenskem obdobju posodobilo nadzorna centra parkirišč v podjetju Indoma, ki upravlja parkirne mestne občine Maribor ter v podjetju ŽIP (Železniško Invalidsko Podjetje), ki upravlja parkirne površine v lasti Slovenskih Železnic. Modernejši nadzorni center parkirnega sistema v podjetju ŽIP omogoča priključitev večjega števila parkirnih terminalov na centralni sistem ter zanesljivejše in hitrejšo delovanje komunikacijskih omrežij.

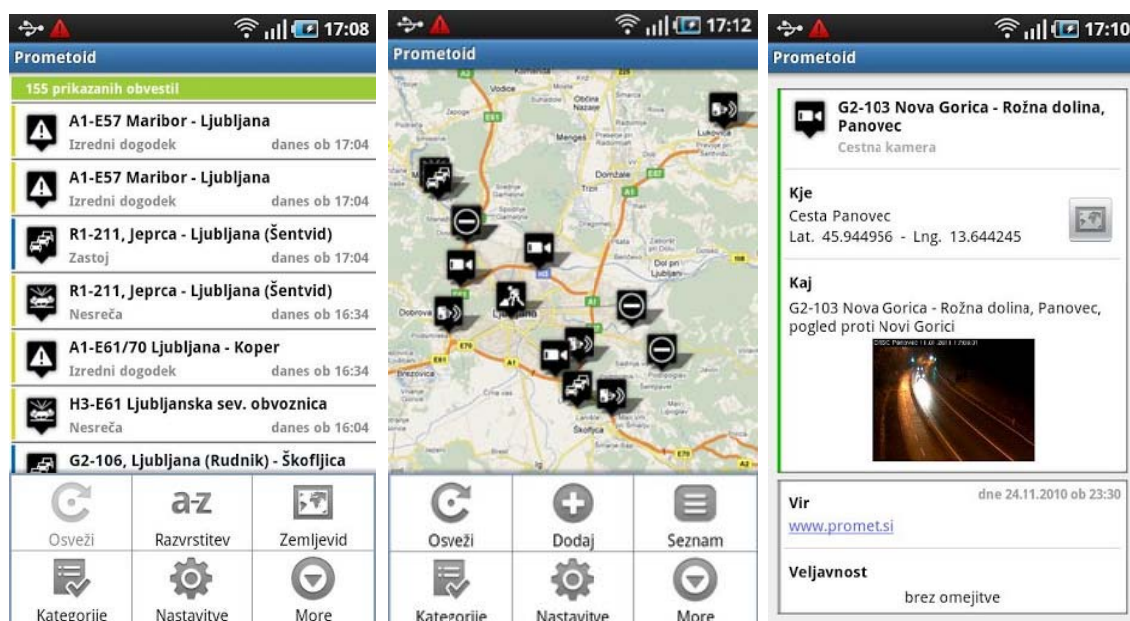
Na nov nadzorni center so v podjetju ŽIP priključili tudi dva nova parkirna sistema na Tivolski ulici in na tovornem parkirišču v Fužinah.

Prometoid

Prometoid je zmagovalna mobilna aplikacija natečaja M:Android, ki nam posreduje stanje na slovenskih cestah: informacije (nesreče, zastoji, zapore cest, stacionarni radarji, policijske kontrole in druge) se s pomočjo Google Maps prikažejo na zemljevidu. *Objavljajo jih lahko tudi uporabniki sami.* Obvestila lahko spremljamo tako na seznamu kot na zemljevidu, obstaja tudi možnost pogleda skozi cestne kamere. V aplikacijo lahko dodamo lastna obvestila, še posebej uporaben je widget za hitro obveščanje o radarski kontroli, ki je dovolj preprost za uporabo med vožnjo.

Večina obvestil v aplikaciji je iz DARS-ovega Prometno-informacijskega centra, tako da so obvestila vedno ažurna in natančna. Pri vsakem obvestilu lahko s pomočjo barvne črte hitro prepoznamo pomembnost obvestila. Poleg tega lahko na obvestilu vidimo ime ceste, na katero se obvestilo nanaša, ter ikono in ime kategorije obvestila. Seznam lahko razvrstimo po aktualnosti, oddaljenosti ali pomembnosti obvestil, prav tako imamo tudi možnost vklopa ali izklopa prikaza določenih kategorij obvestil.

Iz seznama obvestil lahko preko menija aplikacije preklopimo tudi na pogled obvestil na zemljevidu, pri dogodkih iz kategorije *Cestne kamere* pa imamo pri opisu na voljo ogled slik s kamer, kar je dobrodošla novost v aplikaciji.

Aplikacija Prometoid prav tako omogoča vnos dogodkov s strani uporabnika: po potrditvi lokacije, na katero se bo naše obvestilo nanašalo lahko vnesemo podrobne podatke - vrsto obvestila, trajanje in kratek opis. Pohvalno je, da

Prometoid pri dodajanju obvestil ne zahteva nujne uporabe GPS-senzorja, saj zna za lociranje uporabiti tudi mobilno omrežje.

Za lažji vnos obvestil, kar je še posebej važno med vožnjo, ponuja različica 1.1 tudi preprost widget z imenom Radar. Widget izgleda kot ikona aplikacije, ob izboru widgeta pa se sproži generiranje obvestila o radarski kontroli.

EU in svetovne ITS novice

Polemika ob uvajanju naprav za avtomatsko omejevanje hitrosti v vozilih

Evropska komisija je državam članicam poslala pobudo o uvajanju novih tehnologij na ceste in v vozila, ki bi pomembno zmanjšale število smrtnih žrtev na cestah. Eden od predlogov zajema tudi obveznost namestitve naprav, ki avtomatsko omejujejo hitrost v vozilih, skladno s predpisanimi hitrostnimi omejitvami na dotičnem odseku ceste.

Vsa nova vozila bi bila tako opremljena s sistemom, ki bi ob souporabi satelitov in posebnih kamer za razpoznavo prometnih znakov, avtomatsko omeji hitrost vožnje v avtomobilu.

Namera Evropske komisije je seveda sprožila buren odziv članic, najglasnejše oporekanje pa prihaja iz Združenega kraljestva, kjer avtomatski nadzor v vozilih primerjajo z »Big brotherjem« in ga opisujejo kot še eno neumnost birokratov iz Bruslja.

Zagovorniki sicer pravijo, da bi ukrep pomembno vplival na zmanjšanje števila prometnih nesreč s smrtnim izidom, se pa vsi strinjajo, da je primernejša rešitev zvočno opozarjanje na predpisano hitrostno omejitev, kot pa avtomatsko

omejevanje hitrosti, ki bi lahko posledično pomenilo dodatno nevarnost za voznika.

Nova spletna stran iMobility

Vse, ki se zanimate za inteligentne transportne sisteme, bo prav gotovo razveselila prenovljena spletna stran projekta iMobility:

www.imobilitysupport.eu.

Projekt iMobility, financiran iz sredstev Evropske komisije promovira implementacijo ITS sistemov za zagotovitev pametnejše, varnejše in čistejše mobilnosti.

Nova spletna stran prinaša veliko informacij in dokumentacije o aktivnostih foruma iMobility ter informacij, ki so bile pridobljene v sklopu projektov eSafety Support in iCar Support.

Peking razmišlja o uvedbi dajatve na zastoje z namenom izboljšanja prometnih razmer

Samo v prvem polletju letošnjega leta se je indeks prometne zgoščenosti v Pekingu dvignil za 6.4%. Ocenjujejo, da voznik v Pekingu danes v zastoju preživi povprečno 100 minut dnevno, kar je kar 30 minut več kot lansko leto.

Pekinške prometne načrtovalce in mestne oblasti so omenjena dejstva vzpodbudila k začetku razmišljanja o uvedbi t.i. »congestion charginga«, ki ga v Evropi uspešno že uporabljata London in Stockholm. Zavedajo se, da je od ideje do uresničitve tako ambicioznega projekta še daleč, vendar trenutno ob vse

večji motorizaciji prometa v glavnem Kitajskem mestu ne vidijo druge alternative.

Vprašanje pa je ali se bo evropska praksa tako dobro obnesla tudi v Azijskem okolju.

Prihajajoči dogodki

Povabilo k oddaji referatov za simpozij ISEP 2014 v Ljubljani med 24. in 25. marcem 2014

Slovenian ITS Association

Electro technical Association of Slovenia

Med 24. in 25. marcem 2014 bo v Ljubljani potekal 22. Mednarodni simpozij o elektroniki v prometu z naslovom »ITS for Seamless and Energy Smart Transport«.

22. Simpozij pod sloganom »Inteligentni Transportni Sistem za brezšiven in energijsko varčen promet« predstavlja poudarek na pomenu načrtovanja, razvoja in uporabe inovativne prometne infrastrukture ter vozil na način, da bo dosežena sinergija med različnimi aplikacijami telematike z namenom zagotavljanja brezšivnih informacij uporabnikom. Inteligentni Transportni Sistemi in storitve se razvijajo z bliskovito, njihov namen pa je poleg zagotavljanja prometne varnosti tudi zagotovitev energijsko varčnega prometa.

Cilj simpozija je promocija strateških usmeritev v integracijo in krepitev evropske raziskovalne dejavnosti na področju sonaravnega transporta v Sloveniji, drugih mladih članicah ter pridruženih in sosednjih državah.

24. marca 2014 bodo strokovnjaki z različnih področij transporta predstavljali izbrane referate v tehnični in plenarni sekciji. Referati bodo predstavljeni v zborniku simpozija. 25. marca je v sodelovanju s projektom RITS-Net in Razvojnim centrom Srca Slovenije načrtovana delavnica »Fleet management and Freight«

Pomembni datumi:

13. januar 2014 Oddaja povzetkov (elektronsko prek spletnega portala www.isep.si)

31. januar 2014 Potrdilo o uvrstitvi na simpozij

28. februar 2014 Oddaja osnutka prispevka

10. marec 2014 Oddaja končnega prispevka

Več informacij na www.isep.si ali na info@sits.si ali info@isep.si.

10. evropski ITS kongres v Helsinkih na Finskem

Med 16. in 19. junijem 2014 bo v Helsinkih na Finskem potekal že 10. Evropski ITS kongres.

Vsi, ki ste zainteresirani za oddajo referatov: zadnji rok za oddajo povzetkov je 7. januar 2014.

Osnovne informacije o kongresu ter podrobnejša navodila za oddajo člankov najdete na <http://www.itsineurope.com/its10/>.